

Megjelen:
Hetenként egyszer, csütörtökön.
A szerkesztő lakása:
„Pestvárosánál” 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek:
Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Hirdetések minden nyelven fölvetnek a kiadó hivatalban. Kértek az ígatási díjakat az ígatmányokkal együtt legfőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai:
a háromhatszós petitsor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kiemelti illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.
Kiadóhivatal:
Pletz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hova az előfizetési penzek és ígatási díjak küldendők.

N.-Beeskerek, június 4-én.

Torontálmegyére nézve életkérdést képező kikinda-pancsovai vasut tárgyában kirendelt, és a megye minden része által képviselve volt küldöttség buzgó eljárása sikertelen maradt.

Hogy mennyire sajnós ez közvetlenül a megyének lakosságára nézve, mely az évről-évre legnagyobb részében a járhatatlan utak miatt nem érintkezhet még az országnak legközelebb eső részeivel sem, közvetve pedig magára az államra nézve is, azt érzi és fogja csak érezni az állam, de különösen megyénknek lakossága, mely felülről már túlságosan mostoha bánásmódban részesítettik.

Bitó miniszterelnök úr Ö. Meltósága szóbeli feleletének vejeje szerint, a nála tisztelt tekintélyes számú küldöttség kérelmezésére, csak a kormány lenne azon forum, mely képes az ország egyes részeinek viszonyait megvizsgálni — és szerinte a kikinda-pancsovai vasutvonal építése nem engedélyezhető, részint ezen indoknál fogva, részint pedig azért is, mert a kormány nem csekély megerőltetésre fog kerülni az állami garancia — mellett épített vasutakkal kapcsolt terhek viseléséből való kibontakozás.

Torontálmegye tehát, mely 7 millió forinttal hozzájárul az állami terhek viseléséhez, azért kénytelen nélkülözni a vasutat, mert kell, hogy az ország más részein, melyek részint igen kevéssel, részint pedig semmivel sem járulnak a közterhek viselésére, hanem csak terhet képeznek az állam háztartására nézve, családi és egyéb tekintetekből állami garancia mellett épített vasutak terheit segítsen törleszteni.

Eltekintve attól, hogy a kormány napjainkban azért, mert a miniszterelnök úr nyilatkozata szerint legjobban képes megbírálni a kikinda-pancsovai vasut építésének szükségességét — tudnia kellett, hogy a magyar vasutépítési idényben mely vidékekben felel meg az építés leginkább az államgazdászati és államháztartási követelményeinek, és eltekintve attól, miszerint a kormány a miniszterelnök újra nyilvánult azon meggyőződése és belátása következtében is, mely szerint a vasutépítési idényben sok oly hiba lett elkövetve, a mely nem csekély kárára vált az országnak, már ezen belátás következtében is nemcsak méltányos, hanem jogos is a megye lakosságának vasutépítési követelése, a kikinda-pancsovai vasutépítés engedélyezését már azért is el kellene rendelni, mert az, még egyrészt e vidék nemzetgazdaságának emelkedését és evel együtt a jövedelem nyabodását előmozdítaná; addig másrészt, az állami bevételek fokozását is vonná kétségtelenül maga után, mit az állam desperatus pénzvizonyai közelebb elvezet — legyen az bármily csekély is — elvetni nem szabad, különösen pedig akkor, midőn ezt, a kikinda-pancsovai vonal állami garancia nélküli kiépítése biztos kiállításba helyezi.

E lapok hasábjában, sőt e lapok szerkesztője által irt röpirat útján is már nem egyszer nyilvánult a megye lakosságának azon meggyőződése, miszerint már régen túl vagyunk azon, hogy a kikinda-pancsovai vasut célszerűségét és szükségességét begyőzni igyekezzünk és mi kénytelenek vagyunk, a miniszterelnöknek a vasuti küldöttséghez intézett felelete következtében e meggyőződésnek ismét kifejezést adni, mintegy figyelmeztetésként annak, hogy a kormány magatartása, a miniszterelnök által jelzett értelemben, a kikinda-pancsovai vasutépítés engedélyezését illetőleg, képes volna oly következményeket maga után vonni, melyeknek elhárítása a kormány érdekében áll. **A kormánypárt e vidéken megtette a magyát, de ha felülről ellenkező irányt követnek, akkor a párt kénytelen minden felelőséget**

magától visszautasítani, s e kénytelenségnek kifejezést adni a napi sajtó útján is.

Különböztetést hisszük, hogy megyei képviselőink sikra fognak szállni e részben, és igazolni fogják a megyebeli választó-kerületek lakosai által bennök helyezett bizalmat.

APRÓSÁGOK.

A kikinda-pancsovai vasuton mikor fog lehetni ily párbeszédet hallani?

- San S5 schon mit der Eisenbahn gefahrt?
- Wer?
- S5!
- Ih?
- Ja!
- Na!
- O jeh!

Ellenében a második kérésztől, a ki nem ellensége a boroeskának, valaki azt kérdezte, „hogy mit csinálna, ha a kiöntött Tisza vize borrá válna?”

— Mit csinálnék? jegyzé meg az illető, hát bizony semmit, „mert mielőtt borrá változna, az uraság már kiadná az árendásnak haszonbérbe.”

Egy izraelita kereskedő tegnapelőtt azon szomorú hirre ébredt föl, hogy egyik adósá agyonlötöte magát. A hirre következőleg fakadt ki:

— Különös, X. úr magába lötö, és golyója engem talált.

— Ugyan édes, mikor fogja már hat évi adóságát nálam lefizetni, szólta meg egy öreg kávé X. urat.

— Ugyan kávé úr, hogy lehet az ember az ön korában annyira kiváncsi?

Sajátságos udvariasság.
Nagysim! Ön úgy énekel mint egy valódi fülemüle, tán, kendermagos süteménnyel é?

(Megtörtént panasz.) Vilmos a dúsgazdag ipához:

— Afyám uram, Matild leányával, az én nőmmel, nem lehet kijönni, el kell tölle szökniöm.

Ipa erőlyesen: jól van, mondja meg Matild leányomnak, ha még egyszer ily panaszt hallok reá, ki-tagadom az örökségéből. Bámulatos hatás! Vilmos többé Matilda nem árulkozott.

(Hányan jutnak mennyországba és hányan a pokolba?) Az összes 1380 milliónyi ember közül, kik 1000 különböző vallást tartanak, magában Chinában és Kelet-Indiában 750 millió pogány lakik. A keresztények összes száma az egész föld kerekén nem haladja túl a 393 milliót sem. Ezek között van 170 millió róm. katolikus, 76 millió görög katolikus és 107 millió protestáns. A zsidók száma 6-7 millióra, a mohamedánoké 85 millióra tehető. E szerint az emberiségnek még egy harmadrésze sem vallja magát kereszténynek és a róm. katolikusok, kiknek papjai szelvényhosszában azon tant harsogtatják, hogy egyedül az ő egyházuk a kizárólagosan boldogító, csakis 1/3-ad részét teszik ki az összes emberiségnek. Tehát nem megvetendő szám jut a pokol számára.

A kikinda-pancsovai vasut küldöttségének fogadtatása után. *)

A negyvennyolc év előtti időkben volt egy uradalom, melynek birtokosa igen jó viszonyban élt a jobbágyokkal.

Az uradalom majorsági földjein vezetett egy dülöt, melyen megengedtetelt a jobbágyoknak az alkélés, mert közelebb járhattak azon a maguk földjeire.

Egyszerre megtülja az illető pusztán lakó ispán a dülö utoni átmenetelt, és a község megütöközt a rendeleten. Elhatároztatott, hogy egy küldöttség által megkérsék a földes úr, miszerint a dülö útnak elzárását vonja vissza, és ne zavarja meg a közti és jobbágyai közötti jó viszonyt.

A földesúr nem volt otthon, s a küldöttséget a tisztartó fogadta.

A rosz termés, a pénztár zilált állapota s több ily kellemetlen viszonyok rosz

*) Sokban igazad van, édes barátom! Te sem parolod jobban a kormány ügyeit, mint azt eddig én tevém. De megengedj, ha őszintén kimondom, hogy a vasut ügyében járt küldöttség meg nem érdemelte azt a bánásmódot, a melyben részesült; s hogy a küldöttség tagjai jelenleg neheztelnek — azt tölök rosz néven venni nem lehet. De másrészt vigasztal azon tudat, hogy a magas kormány fog módot találni arra nézve, hogy megyénk jogos kívánalmait minél előbb kedvező megoldást nyerjenek. (Szerk.)

kedélybe ejtették a tisztartót, és épen ekkor került oda a jobbágyok küldöttsége.

Az ember csak ember marad, és a tisztartó sem lévén más, nem tudott parancsolni magának, és kedélyéhez képest fogadta a küldöttséget; megtagadta kérelmük teljesítését, és bizony meg is pirongatta őket, hogy akkor alkalmatlankodnak, mikor neki annyi a gondolkodni, tenni és teremteni valója, hogy azt sem tudja, hol áll a feje.

A küldöttek haza mentek, elmondották küldöiknek a tisztartó irénjét, és elpanaszolták azt is, hogy nem igen szívesen láttattak.

Bezeg megindult a község, pert akart kezdeni, kígyót, kékát kiáltott a földesúr ellen, és készen volt felbomlasztani a köztük létezett jó viszonyt.

Egy-kettőnek nem tetszet ez eljárás, és azt tanácsolták, hogy a dolgot megfontolva, tegyék függővé a per megkezdését a földesúr nyilatkozatától, hiszen ő ártatlan az egészben.

Úgy is lett. Eleinte zokon esett a dülöt nélkülözése, később megszokták a hosszabb utat is, végre a földesúr ismét megnyitatta azt, és szent volt köztük a béke.

Torontálmegyének zokon esett, hogy a kikinda-pancsovai vasutvonal ki nem építetik, felirt a kormányhoz, és kérvényt intézett a képviselőházhoz; Nagy-Beeskerek városa pedig egy küldöttséget menesztett fel Pestre a magas kormányt kérendő, hogy a kikinda-pancsovai vasutat, mely a várostra és a megyére nézve életkérdést képez, kiépítetni méltóztassék.

Felérkezvén a 100 tagból álló küldöttség a miniszterelnök úrnál tiszteltet és előadta kérelmét.

Ö excellentiája roszkedvű lehetett, és tagadólag válaszolt a küldöttségnek.

Most a község duzzog nemcsak, hanem haragjában fenyegetőzik és haragját a haza közügye iránt intézi, ez utóbbi ellen akarván pert indítani.

Nem szándékunk tanácsadót tölni fel magunkat, még kevésbé szándékozunk lándzsát törni miniszterelnök ö nagyméltóságának fellépése mellett, sőt megengedjük, hogy a tisztelt küldöttség tagjai nem a legszívesebben fogadtattak ö excellentiája által, — hanem annyi bizonyos, hogy a közügy, a kormány, a parlament és hazánk, melyhez mindannyian fiui odaadással oly melegen és őszintén ragaszkodunk, nem okai a küldöttség nem a legjobb fogadtatásának.

Nem volna ildomos csak azért, mert ö excellentiája kegyét kinyerni nem valánk szerencsések, hadat izenni a haza szent ügyének, a kormány és a parlamentnek; — hiszen meglehet, hogy a parlament és a magas kormány meghallgatandja kérelmünket, vagy ha ennek teljesítése jelenleg lehetetlen, bizonyára őszintén adandja elő azon okokat, melyek miatt a jelen viszonyok között és a legrövidebb idő alatt vasutat nem kaphatunk.

Nyugodjunk meg egyelőre abban, hogy Torontál vármegye közönsége megtette kötelességét, és oda fordult kérelmével, a honnan annak teljesülése várható.

Legyünk loyálisak, és engedjünk azon hitnek, hogy a kormány csak úgy akarja a haza javát, mint a megye bizottsága kívánja a megye közönségének jóvoltát, feledjük el miniszter ö excellentiája által rajtunk netalan elkövetett méltatlankodást, hiszen nem tölle függ minden, és ö csak az ország viszonyait tartotta szem előtt, midőn erős hangon szóló hozzánk.

Higyünk megyebeli képviselőink hazafiságában, és mi meg vagyunk győződve, hogy ök mindent elkövetendnek, miszerint küldöik elérjék céljukat, s végre ha lehetetlen ezt elérni, akkor nyugodjunk meg abban, hogy hazánk viszonyai a jelenben nem olyanok, a melynek között létesíthető lenne az általunk óhajtott vasutvonal,

de ezért ne legyünk mostoha fiaik ez országnak, és ne forduljunk el tölle csak azért, mert ö excellentiája által rosszul lettünk fogadva, — ha csak nem akarjuk elleneink örömét növelni, a kik bizonyára azt kívánják, hogy bosszúságunkban csapjunk fel Sanyi bácsihoz, és oda vigyük dolgunkat, hogy utójára sem honunk, sem vasutunk ne legyen.

Higgadt megfontolás és férfiúhoz illő bosszú legyen azon fegyver, mellyel ez alkalommal küzdeni akarunk, és akkor bizonyára nem fogjuk megzavarni a köztünk és hazánk szent ügye között az eddig létezett jó viszonyt, ez pedig megteremti számunkra a vasutat, ha nem is mindjárt, de nem sokára, és akkor szent lesz köztünk a béke.

A „kikinda-pancsovai” vasut ügyében Dr. Demkó Pál, mint a küldöttség szóvivőjének beszéde.

Nagyméltóságú miniszterelnök úr!

Kegyelmes uram!

Mint Nagy-Beeskerek városa s vidék közönsége párt- és nemzetiségkülömbök nélküli küldöttségnek nékünk jutván a szerencse a kikinda-pancsovai vasutvonal mielőbbi kiépítése iránti alázatos kérelmünket személyesen előterjeszteni, küldöik nevelen örömmel bár, de nem minden aggodalom nélkül üdvözöljük Nagyméltóságodat! Örömmel, mert jól esik lelkünknek Nagyméltóságodat — ki magas állásánál s kitűnő tehetségeinél fogva hivatal van hazánk s mindannyiunk közboldogságára törekedni — ép erő s friss egészségben találva személyesen tisztelhetni, nem minden aggodalom nélkül, mivel kellemetlen érzést gerjeszt bennünk a kétség, ha valjon előterjesztendő igazságos és a remény és aggodalmak között oly rég óta hányatott kérelmünknek lesz-e sikere, lesz-e eredménye?

Azonban mert a remény táplál és kérelmünk igazságosságának érzete biztat, nem csüggedve az eredmény felett, mely tisztelettel batorodunk azt előterjeszteni.

A nyilvános lapokból vettük a hírt, hogy midőn a magas kormány a temesvár-orsovai vasutvonal kiépítésének engedélyezése iránti törvényjavaslatot a mélyen tisztelt ház asztalára leteendő; egyszersmind ugyanakkor a kikinda-pancsovai vonal kiépítésének engedélyezése iránt már előbb ugyancsak a magas kormány által tárgyalás végett letelt törvényjavaslatot visszavenni szándékolná.

Nem vagyunk ugyan hajlandók ezen hírt, melynek indokait hasztalan keressük, való s tényként elfogadni, de mivel általa legközelebbi érdekeink kellemetlenül érintetnek, nem kis aggodalomba ejtetünk azért, mivel netaláni valósága esetében, egy mindannyiunkat oly közelről érdeklő s reánk nézve életkérdést képező ügy, az oly régen várt vasuti ügyünk ismét elődázlatnak, és mivel semmiképpen nem akarjuk, sőt polgári kötelességünk teljesítésével ellenkezőnek tartjuk, hogy netaláni hallgatásunk közömbösségnek, avagy beleegyezésnek vétessék, midőn tudjuk, hogy épen ezen hírek elterjedte feletti megdöbbenésnek, jól felfogott érdekében, a velünk együtt érdekelt Torontál vármegye nagy közönsége is, majd a magas kormányhoz, majd a mélyen tisztelt képviselőházhoz intézett alázatos felhívásban kifejezést adott, kérvén eme hírek megzafólasát és a kikinda-pancsovai vasutvonal kiépítése iránti engedélyezésnek mielőbbi törvénybe iktatását, mi sem késtünk hasonló értelembe alázatos kérelmünkkel, valamint a magas kormányhoz, úgy a mélyen tisztelt képviselőházhoz is egész tisztelettel járulni.

Midőn tehát hisszük, hogy ebbeli alázatos kérelmünk máris a magas kormány előtt fekszik, Nagy-Beeskerek városa s vidékének közönsége nevében azon őszinte tisztelet- és bizalomtól vezéreltetve, mellyel Nagyméltóságodat iránt mindenkor viseltettük, sietünk Nagyméltóságodhoz küldöik üdvözlétének kíséretében tett azon alázatos kérelmünkkel járulni, miszerint ezen vasutvonal kiépítése iránti kérelmünket mint általában Torontál vármegye nagy közönsége, úgy különös sem saját városunk s vidék, mint nemkülönböztetve Pancsova város s vidék közönségének érdekében, sőt tekintve ezen vonalnak országa fontosságát, hazánk nagy közönségének érdekében is határozatosan pártolni, s teljesedésbe menetelét kegyesen eszközölni méltóztassék.

Alázatos kérelmünk hosszas indokolásával nem fogjuk untatni Nagyméltóságodat, nem azért, mintha azokat tisztelettel felterjesztett feliratainkban máris eléggé kimerítve lenni hinnénk, hanem inkább mivel hisszük, hogy

azok tudva vannak. Nagyméltóságod! ki meg-nyék helyzetét, kiterjedését, viszonyait s népességét bölcsen ösmeri, s ki tudja, hogy az ország határszélén fekvő s több mint 164 □ mérföld térséggel s 500,000 lakossal bíró, évről-évre 6 milliót felülmúló adót fizető megyénk, — mely hivatva van nemcsak kulturai s nemzetgazdasági szempontból, de a magyar nemzetiség és állameszmé fenntartásának s meg-örzésének szempontjából politikai tekintetben is kitűnő és hasznos szolgálatakat tenni e hazá-
nak, — mennyire nélkülözi nemcsak a vasutat, de egyáltalában a járható közlekedési utakat is; — és ki bölcsen tudja, — hogy a csak nem rég megyénkhez csatolt Pancsova városa s vidékveleli szorosabb összekapcsolás, mely egyedül ezen vasut létesítése által eszközölhető, mennyire érdekelt feleknek nemcsak különösen megyénknek, de általában hazánkban is, — és végre Nagyméltóságod, ki bölcsen tudja, hogy vasutak nélkül sem a közmívelődés előre nem haladhat, sem a kereskedelem s gazdaság fel nem virágozhat, bizonyára nem szorult reá, hogy alázatos kérelmünk intézésére az indo-
kokat akár politikai, akár kulturai s nemzet-
gazdasági tekintetből, mi adjuk, különösen midőn bölcsen tudva van Nagyméltóságod előtt az is, hogy ezen vasutvonal kiépítése minden eddig létesített vonalok között a legfontosabbnak országos tekintélyek által is elismertett, s midőn nem szenved kétséget az sem, hogy a kiépítése iránti törvényjavaslat már előbb a magas kormány által tárgyalás és engedélyezés végett a mélyen tisztelt ház asztalára letéve, s midőn végre az is bizonyos, hogy a kiépí-
tése iránti engedély megadása az államra te-
herrel sem jár, minthogy köztudomás szerint minden garancia elvállalása nélkül is találkozik vállalkozó a kiépítésre.

Mindezeket Nagyméltóságodnak minnek mondanánk, hiszen Nagyméltóságod bölcsen tudja, hogy sok másokon kívül ezek voltak az indokok, melyek ezen vonal kiépítése iránti törvényjavaslatot a mélyen tisztelt ház asztalára hozták, és melyek azóta nemcsak hogy nem változtak, de sőt a végvidékek időközben megyénkhez lett csatolása által annyira erő-
södtek, hogyha talán ezen vonalnak kiépítése egy létesítendő másik vonal építésének érde-
keivel ellenkeznek is, szerény véleményünk szerint ez akadályul annál kevésbé szolgálhat; mivel ha bizonyos az, hogy ezen vasutnak létesítése több mint 6 millió évi adót fizető, 164 □ mérföld területtel bíró megye 500,000 lakosának érdeke kívánja, politikai tekintetből pedig az egész országnak érdeke követeli, akkor az ily kicsinyes indokot a magas kor-
mánynak nem tekintetbe venni, de mellőzni nemcsak mindannyiunknak magán-, de az ettől elválaszthatlan hazánk közös érdeke is parancsolják.

Miért is ha mi, kik az alkotmányos kor-
mányunk eddig csakis a multakból reánk ma-
radottakkal egyesített terheit ismerjük, s kiknek minden igyekeztük mindenkor oda irányult, hogy a magas kormányt minden jó és üdvös törekvéseiben nem ritkán nagy küzdelmek óráin is támogató hű fiaii legyünk e hazának csak imént kétségünket fejeztük ki alázatos kérelmünk teljesülése iránt, az elődottak után engedje meg Nagyméltóságod, hogy azon meg-
győződésünknek adjunk kifejezést, miszerint a kikinda—pancsovai vasutvonal melletti kiépí-
tésének engedélyezése iránti jogos és min-
denek felett igazságos kérelmünk teljesülése többé kétség tárgya nem lehet, és hogy a leg-
rövidebb idő alatt megvalósuljon, mely alá-
zattal esedezünk kérelmünket támogatni, ki-

vánván, hogy az egek ura Nagyméltóságodat ebbeli sikeres törekvéseiben segítse és sokáig éltesse.

Belviszonyaink.

N.-Beeskerek, 1874. június 3-án.
Megyénket átszelő folyók és csatornák húzamosabb idők óta áradnak, mindenün-
nen aggasztó jelentések érkeznek a megye kormány-
zójához, s daczára alispánunk erélyes és fá-
radhatlan működésének, daczára annak, hogy a közérő az illető helyeken ki van rendelve, néhány megyeheli község vetései (közöttük a volt határvidéki telepítvényeseké) vízzel borítják, és a szegény lakosok a természet-
hez köve volt szép reményei meghusitják.

Eber figyelemmel kísértetik a megyei ha-
tóság részéről a vizek állása, és folytonos ör-
ködés alatt állanak a véltáttések. Mint hírlík, a Temes apadóban van, és jöllehet a Tisza még mindig árad, remélhetni, hogy a baj nem válik általánossá, mitől isten óvjon meg.
Főispánunk segélyért folyamodott a kor-
mányhoz s 5000 frtot kért Königsdorf, Al-
brechtsdorf és Giselahain telepítvényes közsé-
gek számára; azonban befügyminister úr tíz-
ezer frtot küldött le, s valóban aytailag nyil-
latkozik rendeletében, midőn azt írja: „hogy értésére esvén a nyomor és inség nagysága, készséggel nyujt segédkezet annak enyhítésére, mert a kormány nem szűnik meg soha gondos-
kodni az ügyfogyottakról, és meg akarja a né-
pet menteni az uzsora és inség nyomásaitól. Az állam ezen kölcsöne kiadatik minden te-
lekönnyvi biztosítás nélkül 4—5 évi részlet-
fizetés és 6% kamat mellett.

Nem lehet befügyminister úr ezen nemes szándékáról meg nem emlékezni; ebbeli si-
keres és gyors intézkedését ezrek áldásai kí-
sérlik, az inségekkel halája és a nagy közön-
ség méltó elismerése követi. r. l.

Ormós Zsigmond főispán úr beszéde

a „Délmagyarországi történelmi és régészeti társulat“ évgyűlésén.
(Vége.)

A felemlített korszakok kutatása körün-
hez tartozik és ne gondoljuk, hogy a történe-
lem előtti korszakok azért, mert tőlünk oly távol esnek és mivel maradványai keresetlenül magukat fel nem találják, a kutatásra nálunk anyagot nem nyujtanak. Saját tapasztalásaim ezen állítás helytelenségét eléggé megcáfolták. Kisdéd régészeti gyűjteményből némely pél-
dányokat önmagam is felmutathatok, melyek igazolják, hogy a történelem előtti korszakok maradványai nálunk is léteznek.

A petrificált mammoth-állsont az óriási foggal 1860. évben Szerém vármegyében az Irrag hegység táján ásották ki.

Az arad-temesvári vasuti munkálatok al-
kalmával 1869. évben Orczfalva helysége ha-
tárán egy ölnyel nagyobb földréteg alatt óriási agancs- és bölény-szarv mint őskori állatmaradványok ásottak ki. — Vale-Pajeről Krassómegeyből megkövesült mammoth-fog ju-
tott birtokomba azon értesítéssel, hogy ezen helységeben egy barlang létezik, melyben őskori állatmaradványok gyakran találhatók.

Griselini a temesi bánatról kiadott mun-
kájában az Almás vidéke Nera völgyét, a doguácskai bányakerület Pai és Mare völgyeit oly helyek gyanánt említi, melyeken őskori állatmaradványok léteznek.

A neolithicus vagyis síkált kőkorszakból

néhány kevés példány Orsova vidékéről lön beküldve, úgy mint egy bárd, agátkő-ek és nyílhegy, míg a közepén átfúrt síkált kőse-
kerce Bihar megye Beel mezővárosa határában lön feltalálva 1864. évben az üvegkuta mel-
letti patakban, és daczára annak, hogy ezen könem Beel határában ismeretlen, ezen köfaj-
ból őskori művek ott mégis már több ízben találtak.

A bronz-korszak némely példányait, me-
lyek szintén a munkásságunkra kijelölt terü-
leten jöttek napvilágra, a munkásság hato-
sonlólag nem tartom fölöslegesnek.

Azon földhányások, melyek Temesme-
gyében északra vagyis a Marostól dél felé három vonalban lehúzódnak, és melyek az el-
nevezés jogosultságának bizonyítványa nélkül római sánczoknak nevezetűk, vidékünkön és különösen Temes megyében, mely e sán-
czok színhelye, eléggé ismeretesek.

Griselini ezen földműveket az avaroknak és a 6-ik század második felének tulajdonítja. A germáni földbirtokosok egyike 1860-ik év-
ben a germán-nagyzsámi utat átmetsző s a közlekedést akadályozó ezen régi földtöltést napszámosokkal lehordatván, a munkások 2 1/2 láb mélységben egymás mellett hét csontváza bukkantak, melyek különböző bronz-éksze-
rekkel ellátva voltak. — A csontvázak mellett pénz is találtatott, ez azonban szintűgy mint az ékszerek legnagyobb része felügyelés hiá-
nya miatt eltűntek, a csontmaradványok szét-
hányattak s a temetkezési helyek nyomai ele-
nyésztek.

A földbirtokos szivessége ezen leletből bronz-sodrony nyakszorítót, két bronz-karpe-
reczet, egy bronz-gyűrűt s egy bronz-karika-
darabot birtokomba juttatott.

Továbbá Torontalmegye Kis-Zombor hely-
ségétől délre mintegy 400 ölnyi távolságra 1872. évi május havában a téglaverő munká-
sok mintegy 3 láb mélységű sírban csontváza akadtak, mely arczával kelet felé fordítva fe-
küdt. A csontvázon színezett agyag-, kagyló-
és madárkarom-gyöngyök, két gyűrű, egy karperecz s egy fej-ék voltak, mely utóbbi nyil-
lásában az állat összetartá. Maga a csontváz nem épen erős nyomásra szétmállott, a gyö-
ngyök és a bronz-ékszerek a gyűrűk kivételé-
vel birtokomba jutottak.

Königsgradban Krassó megyében a mult 1873. évben több czelt-darabot találtak. Ezek-
ből egy nagyobb és egy kisebb vonalos éke-
sítéssel ellátott üregek bronzbárd a rüdra való megerősítésül szolgáló lyukas füllel birtokom-
ban vannak.

Ezen czelt-bárdok tökéletesen hasonlóak azokhoz, melyek a történelem előtti időből Lubbock által kiadott jeles műben lerajzolva vannak.

A giládi határban Temes megyében közel a vasuthoz 1867. évben ház-építéskor egy sir lön fellelvezve csontvázal, egy cserép-
edényel és kar-ékesítésül szolgáló bronz-armillával, melyet tulajdonosa átengedni szives volt, mely a kar nagy részét befedte. A roma-
iakon kívül a médsók, perzsák és gallusok is viseltek armillákat, mely egyuttal az illető férfi rangjának és hatalmának jele volt s a római harczosok hős tetteik jutalma gyanánt is nyertek armillát.

Annak bebizonyításul, hogy őskori ma-
radványok vidékünkön csakugyan léteznek, és hogy az ezek fellelvezése és gyűjtésére fordított idő jutalmazó, a fentebbi példákat felhozni elegendő volt.

A mult században még az őskori állat-
maradványok eredetére nézve a vélemények

eltértek, a kőkorszak pedig tökéletesen ismeretlen volt. Napjainkban a régészet terén tett haladás felderítette, hogy a kőkorszak a történelem előtti időt megelőzte, hogy az óriási állatmaradványok nem a vízözönnel jöttek Afrikából és nem a római légiók elefantjai-
nak csontvázai voltak, mint ezt Marsigli ál-
litotta, hanem hogy a feltalált állat-, kő- és czelt-maradványok földünk őslakóitól származnak.

Most tehát, midőn az egyesülés zászlója alatt már megalakultunk, a munkásság kor-
szaka beáll, azért: kutassunk és gyűjtsünk!

Megismerésre méltók azon szavak, me-
lyekkel művelődési eszközeink ápolására hiva-
tott vallás és közoktatásügyi miniszteriumunk a tudományos és művészeti czélu egyletek és alakított muzeumok pártolására a megyei törvényhatóságokat közelebbről rendeletileg felhívta.

„Nemzetünkre nézve — mondja a mi-
niszter — a kulturális haladás kérdése saját-
lagos viszonyainknál fogva, egyuttal a létfenntartás kérdése is lévén, felelte kívánatosnak tartom, hogy a tudomány és művészet iránti érdek a kulturális haladás ezen legbiztosabb alapja, az ország minél nagyobb többségével feltalálható legyen. — E nagy és fontos czél elérésére, a mint ezt az előhaladottabb külföld követendő példájára bizonyítja, egyik legfontosabb tényezőül szolgáljak a központban levő nagyobb mérvű gyűjtemények mellett, a vidéken a tudományos és művészeti czélu egyletek és muzeumok, melyek a hivatottak részére biztos továbbhaladást, a nagy közön-
ségre nézve pedig a tudomány és művészet iránti helyes felfogást s a művelődés iránti vágyat eredményezik.“

Valóban törvényhatóságainknak nem jó akaratán, hanem inkább mostoha anyagi hely-
zeteiken múlik: hogy tudományos és művészeti egyleteink és vidéki muzeumaink tetleges se-
gélyezésben nem részesülnek.

És mostoha körülményeink daczára mégis örömmel megismerjük, hogy e téren is jelen-
tekeny előrehaladás mutatkozik.

Nyilvános hírlapjainkban olvassuk pél-
dával: hogy Felső-Magyarországon muzeum-
egylet alakult, melynek több mint 200 tagja van. Ennyi taggal mi is dicsekedhetünk.

Olvastuk továbbá: hogy Kassán a muzeum számára befolyt tárgyak összege a 14000 darabot meghaladja. — A nagy közönység egyletnek iránti rokonszenvének nálunk is folytonos jeleit adja, és ha a muzeum részére nyert adományok száma nálunk az említett számtól nem is közelíti meg, mégis már oly adomá-
nyok birtokában vagyunk, melyek régészeti szempontból minőségére szintűgy mint száma nézve jelentékenyek. — Ezek közül röviden csak azon régi római köveket említem, melyek a felosztott határvidékek köztiszteletben álló királyi biztosa, br. Scudier Antal altábornagy úr nagylelkűségéből Karáusebesről és Vtelről muzeumunk számára megérkeztek. Ezen kö-
emlékek egy részét már Griselini leírja s ezek önmagukban is elengedők arra, hogy a régészeti muzeum alapját képezzék.

Vannak tehát nekünk is régészeti tár-
gyaim jelentékenyek és szép számmal, és alkalmas muzeumi helyiség kijelölése után nemcsak a már nyert adományok kiállíthatók, hanem ezek száma rövid idő alatt bizonyára tetemesen szaporodnak is.

A felső-magyarországi muzeum-egylet nem rég tartott közgyűléséből Kassa város hatóságához mint az egylet pártfogójához a mu-
zeumi, helyiség bővítése iránt kérényt intézett.

TÁRCSA.

St. Just lámpája.

(Vége.)

Tizenöt hóvel ez iszonyú éj után Jean de Lille Jourdain hely selyempárnákon ült a szép de la Baum Rasselinda lábainál. A lány szeret-
te őt és szívesen hallá első kalandai- s tet-
teinek előadását. Jean anyja, a kevély de Le-
vis Isabella, a szerelmes pár mellett ült és mo-
solyogva vizsgálta őket. Oly szépek valának: a lány szöke és gyöngéd karcu tagjai, zörgő fehér selyemruhától folyva körül, buja lágyágu széken nyugodtak, ő majd imádkozó helyzetben vala előtte, mint valami szent előtt, szem-
eit felé irányozva föl, míg a lány szelid pillantásai ő rajta nyugodtak. Mosolyogva figyelt az ifjura, hisz szavai hangja oly édes volt, oly hízlekedő; — az ifju pedig boldognak érzé magát nézésében, gondolatai azon reggelen csügtek, melyen a menyegzői ünnepélyt őt övévé teendő. Mennyire örvendete Lille Jordain asszonyság is, ki szerencsés sikerrel munkál-
kodék ezen egybeköttetés által örökre felbe-
szakasztani az ellenségeskedést a Lille Jourdain és a la Baume nemes házak között.

A nap hanyatlott. Ezen időben minden vi-
rág edesebben illatozik, könnyű fellegek usz-
nak az égen, a természet gazdagabb, bőség-
szarva mámorítóbb kincseket ad, ekkor nyug-
ton, csendesben szeretünk lenni. Jean és Ras-
selinda is elhallgattak. Jean feje Rasselinda tér-
dein nyugodott s ennek keze annak furtiben játszott. Mindenik ugyanazon gondolattól része-
gedett meg, ugyanazon napugártól, azon ta-
vaszt illattól. Minden más léte- és életől megfeledkeztek, csak szerelmök vala gondo-
latlók, s még a pestis nem juta eszökbe, mely néhány hónap óta mint valami szörnyű arató munkálkodott Langvedoc remegő népe között. Egyikben éltek azon óráknak, melyek emléke soha nem enyészik el, melyek a gondatlan if-
junak több kincset osztanak, mint a mennyit

a legbőlcsebb és legáldottabb kor is magáé-
nek mondhat.

Ekkor a goth terem nehéz ajtaja hirte-
len megnyílt és egy fátyolos nő lépe be. Jean gyorsan elébe ment s kedves álmaiból kelle-
metlenül levén fölvertve, megkérdezé az ide-
gent, mi kívánata van.

„Jean de Lille Jourdain, szólott ez ünne-
pélyes hangon, e szép szűz itt nem Rasselinda, a te menyasszonyod?“

E szavak hangjánál remege Rasselinda s nyugtalan pillanatát Jeanra vetette. Elhagyott szerelem szomorú történetétől félt s tulajdon boldogságáért remegett. Jean pedig röviden felelt az idegennek: „Igen, ő menyasszonyom!“

„Jól van, mondá a fátyolos, lassan és ün-
nepélyesen mint azelőtt. Gyorsan siete vissza az ajtóhoz, azt becsukja s visszalépe Rasselinda elé. Gondosan vizsgálta meg ezt sűrű fekete fátyolán által, azután lassan és oly hangon szóla, mintha épen most gondolná, a mit mond: igen, ő szép, szebb mint gondolám, mint remé-
nylényem.“

„Mi gondom rá?“ kiáltá Jean haragosan.

„Mi gondom rá?“ válaszolt az idegen, s látni lehet, hogy remeg; most tudom, hogy szerelmed hozzá nem azon mulékony érzélem, mely a hogy jött, könnyen, fájdalom nélkül, tova száll. Mi gondom rá? — ismétlé a nő s közelebb lépe Jeanhoz — most már tudom, hogy elhagyásának gondolata a legiszonyúbb kin lesz számodra.“

„Őt elhagynom? ismétlé hevesen a bajnok — mit akar ez asszony tőlünk, ki bocsátá őt be várunkba?“

„Mit akarok? felelt a fátyolos; figyelmeztetni a veszélyre, mely téged szép menyasz-
szonyoddal fenyeget. El akarnak benneteket vá-
lasztani, így határozá el egy ravasz ellenség.“

„Nincs ellenség, kitől félek, kik hátrál-
tatni tudnának, felele kevélyen de Lille Jour-
dain úr; senkitől sem félek, hála váram sán-
czainak, hála jó kardomnak, ha Foix gróf, ha Armagnac, sőt ha maga a francia király fe-
nyegtetne is.“

„S ezen ellenség, folytató az ismeretlen,

üres, ünnepélyes hangján, csak egy szegény asszony. De sánczaid és jó kardod daczára is oly biztosan talál bosszúja, mint a halál karja.“

Ezzel közelebb járult Rasselindához; Jean, kivont gyilkossal jobbában közéjűk veté ma-
gát. Szíve sötét gyanutól hanyaték, noha nem tudá okát adni, hogyan féltet egy magányos, hihetőleg esztől fosztott asszonytól. És mégis félt, és szava remege, midőn még egyszer ki-
áltá: Mond meg tehát végre, mit kívánsz tőlünk, és ki vagy?“

„Ki vagyok? Marrechi Diána vagyok; mit akarok? élted akarom, kevély bajnok.“

Rasselinda hangosan fölkiálta a fenyege-
getésnél; Jean pedig, szégyenelve a félelmet, melyet az idegen okozta neki, megvettő gúny-
nyal mérte őt, ki gyűlölség- és bosszúörömtől üzelve indulatosan folytató: én vagyok azon Marrechi Diána, ki előttd terdelte, ki kétségbe eső szívvél esdeklött, hagnyádt őt félmezítle-
nen, viharban és esőben azon ház küszöbénél várakozni, melyet ősz apja magának monda, hogy jegyesével találkozhassék; én vagyok Marrechi Diána, kit lábaddal visszataszított.

„Már beértem veled, bohó leány, felele Lille Jourdain úr, hagy el tehát e szobát, vagy szolgálaim kimutatandják utadat a várból.“

„Azt nem fogják merészeln!“ felele Di-
ana keserűen.

„Tehát én teszem! — kiálta a bajnok dühösen, megfogá karjával Dianát, ki akará húzni a szobából: ekkor a lány megfogó gör-
csös dühében kezét és saját kezébe szorítá, mely hideg vala mint a halál. Már Jean egész az ajtóig hurcolta, midőn megállt a hölgy és így szólott: légy békével, most már megyek, de légy irántam egy szivességgel, hagy meg egyszer látnom mátkádat; mindazon sok rossz-
ért, melyel illetél, add ezen egy csekély ked-
vezést. Tartsd erősen kezemet; lelkem üdvére, nem fogom őt illetni; csak látni akarom utolszor.“

Rasselinda, ki félve és remegve az éle-
medett Lille Jourdain asszonyság karjaiba von-
ult, most Diana elé lépett. Jean szép meny-
asszonya alig mert az irtózatos idegenre pil-

lantani. Mely hallgatás uralkodott egy ideig mindnyájokon; Diana félre veté fátyolát; erős kézzel taszítá Jeant tova és szólt: Itt van, de la Baume Rasselinda, vedd Marrechi Diana kezéből visza völégényedet. Igen Lille Jourdain, hol vannak sánczaid, hol van jó kardod, mit érnek egy nyomorú lány bosszúja ellen. Boldogtalan, csak mereszd rád zavart pillanataidat. Megbosszulám magamat. Testemben a pestis dühöng, te kezét adál és a pokoli kórság magvát testedben bírod. Nézz ide most, mi szép menyasszonyod; nem, hitemre, ily szép maga Joéz nem volt.“

Rasselinda Jean karjaiba akará magát vetni, de ez kerülte őt: „Menj — így kiálta föl félőrülten — menj, ne érints meg, többé nem vagyok völégényed.“

„Nekem esküvé magát“ szólott Diana „ő enyém, nézd Rasselinda, hogy szeretem őt. És mint kigyó körülkarolá őt, homlokára, ajkaira nyomá dögvészes csókjait, s ordíta mint a zsákmányát szétlépő hyéna. Sem Jean anyja, sem mátkája nem mehettek segédelmére. Látták, mint tekergeti magát Diana ölései közt és csak sikertelen segélykiáltás és könyjűk vala. Inasok sietek elő, de Diana fekete alakját látván, mint képszobrok állottak meg az ajtók-
nál, s nem bátorokdát urukon segíteni. Végre Jean maga szabadítá meg magát az iszonya-
tostól, sikerülvén neki gyilkát megfogni, melyet ellenségének szivébe szűrt.

E szörnyű jelentés alatt Lille Jourdain asszonyság fogadást tön, hogy St. Justnak lámpát fog áldozni, ha fia a vészből megme-
nekszik. Hat hold szűlöt is ajánla az egyház papjainak, mint jövedelemforrást azon olajra, mely a lámpában égjen, ha fia meggyógyuland. És Jean valóban nem halt meg dögvészben, de azt beszéli a monda, hogy bal kezét, melybe Diana dühösen harapott, nem tudá többé oklevelekben ezért használni. Az nevez-
tetik a holtkezü úrnak, s neve így áll több-
szőr fölírva azon hadakban, melyeket a lang-
vedoci nép az angolakkal viselt. —jd—

A mi társulatunk a felvirágzásnak ezen öröndetes fokára mindaddig el nem jutott. Valasztmányi üléseinkben a muzeumi helyiség előállításának szüksége ismételve hangsúlyozva s egy külön bizottság erre megbízva lön; de saját helyi viszonyainknál fogva állandóan biztos hely mindaddig nem találtatott.

Társulatunk buzgó pártfogója, csanádi püspök úr ő nagyméltósága, muzeumunk számára saját palotájában helyiséget kijelölni kegyes volt, mit társulatunk hálás közönetének kifejezése mellett elfogadott; de mivel ezen kegyes ajánlat által társulatunk végcélja: állandó és biztos muzeumi helyiség előállítása még elérve nincsen, törekvéseinket ennek előállítására folytatnunk kell.

Ha muzeumunk lehető rövid idő alatt felszerelve, régiségyjteményünk abban kiállítva s a közönség megbirálásának átadva lenend, ha majd a közönség, a magas kormány, s a törvényhatóságok előtt fáradozásaink látható jeleivel felléphetünk, ha végre mondhatjuk „ime muzeumunk is van, ennek pártolása iránti igényünk most már jogosult,“ akkor majd a törvényhatóságokhoz fordulva, vallás- és közoktatásügyi miniszterünk utasítását követve, kérhetjük: hogy létező muzeumunkat a rendelkezésére álló erkölcsi és anyagi támogatás minden nemében a kormány és törvényhatóság részesítsék.

Előadásomat nem fejezhetem be a nélkül, hogy mint elnöke a társulatnak buzgó hálás köszönetet ne mondjak mindazon honpolgároknak, kik társulati céljaink előmozdítására közreműködni szivesek voltak. — Megelégedéssel tekintünk vissza a lefolyt évre, mert habár a kitűzött végcél még el nem értük s ennek elérésére a munka legnagyobb része még hátra van, annyit öndicsékvés nélkül megállhatunk, hogy kitűzött célunkat a lefolyt évben is elérni törekedtünk, hogy az egy évi időszak nem maradt eredmény nélkül.

Kelt Temesvárott, május 21-én 1874.

Ormós Zsigmond.

A jogakademiák és lyceumok új szervezete.

I.

Az állam közvetlen rendelkezése alatt álló jogakademiák és joglyceumok új szervezete névze ő Fölsége f. é. május 4-én kelt a magy. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztése folytán — következő szabályzatot hagyta jóvá, s ennek foganatbavételére a vallás- és közoktatásügyi miniszter a következő rendeletet intézte az említett jogtanodák igazgatóságaihoz:

Hogy az állam közvetlen rendelkezése alatt álló jogakademiák és joglyceumok tanulmányi rendszere összhangzásba hozassék azon államvizsgálati s ezzel összefüggő tanfegyelmi szabályzattal, mely e két m. kir. tudományegyetem, jog- s államtudományi karának az alapos szakképzettség érdekében a két különböző jog- s államtudományi iránynak szétválasztásával folyó évi február 5-én 3055. sz. a. kelt rendelettel a törvényhozás végleges intézkedéseig életbe léptetett; s hogy egyúttal az érintett jogtanodák tanulmányi részük köréből kiemelkedve, oly tanszervezeti alapra fektetessenek, melyen nemcsak egy szakiskola feladatának, hanem a főiskola azon magasabb rendeltetésének is, miszerint a gyakorlati élet követelményein kívül egyszerűen művelője és terjesztője legyen magának a tudományának is — lehetőleg megfelelhessenek, s e szerint hazai ifjúságunk alaposabb kiképzetésében a két magyar egyetemmel egyenlő versenyre kelhessenek, s hogy végre az egyetemi tanrendszer egyik sarkpontját képező akadémia szabadságelve ezen jogtanintézetekre is a sajátlagos rendeltetésük szabta korlátok közt alkalmaztassék, addig, míg a törvényhozás ezen teljes karokká átalakítandó tanintézetek végreformja iránt fog intézkedni, ő csász. és apost. királyi Fölségének folyó évi május 4-én kelt legmagas jóváhagyása folytán a jövő 1874/5 tanévtől kezdve, a mellékelt nyomtatványban foglalt tan- és vizsgálati rendszert életbe léptetve, minek foganatbavétele céljából már magában a szabályzatban s különösen annak V. szakaszában az átmenetre névze előszabott intézkedéseken és eljáráson kívül a következőket jegyzem meg:

E rendszer életbeléptetésére névze a szorosán vett jog- s államtudományok előadására a következő nyolc tanszék rendszeresítettik:

- 1) Római jogra.
- 2) Jogbölcsélet és büntető-jogra.
- 3) Nemzetgazdaságtan, pénzügytan és magyar pénzügyi törvények.
- 4) Magyar és osztrák magánjog.
- 5) Peres és peren kívüli eljárás, váltó- és kereskedelmi jog.
- 6) Statisztika és magyar közigazgatási jog.
- 7) Jogtörténet, egyházi jog.
- 8) Politika, magyar közjog, általános bevezetés a jog- s államtudományokba.

E szerint a jelenleg alkalmazott hat tanáron kívül még kettőnek alkalmazása szükséges: a) felhívom az igazgatóságot, hogy a beöltendő két tanszék a fentebbiekhez képest jelölje ki, s a mikénti betöltés iránt legkésőbb folyó évi június 15-éig tegyen javaslatot. — E célból, miután a jelenlegi tanszékek tantárgyai némileg eltérnek az újban rendszeresített tanszékek tantárgyaitól, a jelenlegi tanárok semium szerint választhatnak azon tanszék közt, a melyekben egyike azon szakoknak képviselve van, melyeket eddig előadtak, azonban az egyes tanszékekben az új rendszer által csatolt tárgyakat elkülöníteni vagy egymás közt felcserélni nem lehet.

A tanszékek betöltésén kívül szükséges lesz továbbá a negyedik évi tanfolyamhoz szükséges tanterem előállításáról és annak butorzatáról gondoskodni, — s felhívom az igazgatóságot, hogy e tekintetben azonnal járjon el, s eselleg az erre vonatkozó költségvetések előterjesztése mellett, melyeknél egyedül csak a nélkülözhetlen szükséglet lesz szem előtt tartandó — haladék nélkül tegyen javaslatot.

Midőn végre figyelemzetem az igazgatóságot, hogy az államvizsgálati bizottságok alakítása, s a könyvtárnoki tiszt betöltése iránti előterjesztését annak idejében tegye meg, s ezzel kapcsolatban azon reménynek adnak kifejezést, hogy a tanári testület mindent el fog követni s a szabályzat értelmében eljárni akként, hogy az új szervezet a jövő tanévben akadály nélkül életbeléptethessék, — záradékul még csak azt kívánom megjegyezni, hogy miután lesznek ügy nyilvános, mint magántanulók, kik a folyó évi július havában egy vagy két vizsgával elmaradnak, vagy ilyenek megbuknak, — ezeknek megengedem, hogy e vizsgálatukat a jövő tanév október 10-ik napjáig pótlólag letehessék, kijelentvén miszerint ezen pót-, illetőleg ismételt vizsgálatokra névze minden tekintetben az eddig fennállott szabályok lesznek alkalmazandók.

A takarékmagtárak.

Említettük nem egyszer, hogy elmúltak azon boldog idők, midőn az anyáról öröklött telekre csak rá kellett nézni és buzát termelt. Most sokszor buzát vet az ember, és mégis vadócot arat.

A képződésnek naponkint szűkebb határt szabnak kérelhetetlen viszonyaink, s a ki eddig a levegőben járt, most gyalog is alig tud menni.

Az utóbbi évek nagyon kijózaníthatnak minden embert, s azon öntudatra hozhatták, hogy még a munkának is csak úgy van sikere, ha rendszeresen kezelik, a henyé ember pedig hasonló a pelyvához, jön egy szél és elfújja!

Gazdálkodási rendszerünk annyira nem illik be az új időbe, hogy ha vagy a clima át nem változik, vagy mi nem változtatjuk ősi szokásunkat, innen-onnan oda jutunk, hogy kenyértünk sem lesz.

Máskor ha kitavaszkodunk, elmondhatunk: no hála isten, most már megelünk! jelenleg pedig többnyire május hóban kiáltunk fel: ott vagyunk, hogysemminink sincs.

Egy év kettőnek keresztényét is tönkre teszi, s ha nincs szerzeményünk a multból, a legnagyobb veszéllyel állunk szemközt.

Magok a csapások intenek, hogy más utat kell választanunk, a takarékság útját.

Egyes községek nyakából semmivel sem lehet jobban a köldösságot elkergetni, mintha a jobb időben önmagok gondolkodnak magokról.

A takarékmagtárak más országokban csudákat tesznek, s mért ne követnők épen mi a jó példát, kiknek épen az a legnagyobb bajunk, hogy bő termésben s zírba fulunk, a másik évben még semminink sincs.

Ugyan mikor érte meg Somogy megye gazdaközönsége azt, hogy Orszországból hozott kenyérnek való? de először panaszkodott, hogy senki nem veszi eleségét, s megesszi a zsiszik!

Szob község jó példával megy elő, hol már több száz mérőre rug a meglakarított gabona. Nem kell hozzá valami nagy áldozat és elszántság, hogy a többi is kövesse. Igen sokat tehetnek ez ügyben a lelkészek, tanítók, jegyzőségek; maga az előjáróság, melynek érdekében áll, hogy községek az elszegényedéstől meg legyen óva.

Senki se higgye, hogy az utolsó rossz esztendő eljűk, a clima erősebb és kitartóbb, mint az emberek, s mi lesz, ha ismétlődik a 73! midőn már feligmeddig úgyis a szegénységnek vagyunk?

Ha magunk nem gondolkodunk magunkról, az Isten bizony senki kedvéért sem tesz csudákat.

Ki egy községben a takarékmagtárt meg alapítja, az többet tett a néperért, mintha politikai csalálmokban ringatja, melyekből még senki sem metszett csak egy karely kenyeret sem!

HIRHARANG.

* Néhány nap óta városunk az izgatottság napjait éli. A kikinda-pancsovai vasút kiépítésének tárgyában a fővárosban fönt járt küldöttség megérkezett, és pedig elégetlenül. A miniszterelnök úr ő nagyméltósága által adott válasz a fentevetelt vasút ügyében a kedélyeket egészen elkeserítette, úgy annyira: hogy meggyünkben a már consolidált deákpárt végleges felbomlásától félni lehet. Így aztán nem csoda, ha mindennap új tervekkel hallunk, melyek mind az elkeseredés szüleményei. — Mi, kik az eseményeket figyelemmel szoktuk kísérni megvalljuk, nem látjuk a helyzetet oly sötétnek, mint t. polgártársaink. Megengedjük hogy a fentjárt küldöttség tagjai zokon vehettek az egyszerű elutasítást, s az is meglehet, hogy nem tekintették őket a város küldötteinnek. Ha ez mind úgy volna is? — azért mégsem helyeselhetnők pártunk azon tagjainak szándékát, hogy a fentebbi események miatt pártunktól elszakadjanak, s külön pártot képezzenek. Meglehet, hogy a szoba jött bizalmatlansági nyilatkozat is, melyet a nagy közönség e megye fentlévő képviselőihez intézni akar, csak az izgalmas napok születték színtén; mert képviselőink közt olyanokat is

ismerünk, kik a megye érdekeiért bármikor szívesen sorompóba lépnek, s azért a bizalmatlanságot velők is érezeteni igazságtalanság lenne. Hagyjuk el, illetőleg ejtsük el azon tervet, hogy képviselőinknek bizalmatlansági szavazatot küldjünk, hisz annak a hátralevő rövid időre már úgy sem volna értelme, miután mandatumaik a jövő évben úgy is le fognak járni, s akkor hatalmában lesz a t. közönségnek, azon képviselőktől megvonni bizalmukat, a kikről hiszik, hogy e megye érdekében az illető helyeken, miben sem fáradoztak. — Mi azt hisszük, hogy a kikinda-pancsovai vasút ügye rövid idő múlva az országgyűlésen is szoba fog hozatni, képviselőink egyike által s várjuk be, hogy ott e tárgyban az illető szakminiszter micsoda nyilatkozatot ad, addig pedig a rend és a békés egyetértés érdekében felhívjuk t. barátainkat, hogy mindenféle demonstrációtól tartózkodjunk, mert ez által ügyünknek vajmi keveset használhatunk.

* Megyénk szeretett főispánja Hertelendy József úr ő Méltósága e napokban hivatalos ügyben a fővárosba utazott, s mintegy nyolcz nap múlva fog megérkezni.

* Aradi Gerő színtársulata, mely a vidéki társulatok között jelenleg első helyen áll, előadásai sorozatát ma kezdi meg. Felhívjuk a t. közönséget, hogy pártoló kegyet ne tagadja meg e valóban jól szervezett színtársulattól. Színi bírálatokat jövő szánunkban adni fogunk.

* A határvidék azon része mely a Tisza és a Duna mellett fekszik, viz alatt áll, több község úszik, a megye részéről erélyes intézkedések vétettek fogatba.

* A „Bacskaer Bote“ a kikinda-pancsovai vasútról hoz egy cikket, és igen csodálkozik azon, hogy e vonal kiépítésére garancia nélkül is akadna akár hány vállalkozó, s ez után átér a „buda-zimonyi“ vonal ajánlására. Hat itt elhallgatja a garantiat collega úr? Torontálnak kell, hogy vasúta legyen, még akkor is, ha a „Bacskaer Bote“ hideg furdót vesz is haragjában.

* Az urnapját ma fényesen megünnepeleék. A körmenetnél jelen volt a megye alispánja és a kir. törvényszék elnöke, kísérve a tisztviselőség nagy száma által.

* A Tisza vize kiöntött, s mindent magával seprtt mi utjában volt. A viznek magassága rendkívüli, ily magas vízállásra nem igen emlékeznek.

* Városunkban Dr. Hoffenreich lovait a kocsis a Bega folyóhoz vitte itatni, s mindkettő belefulladt a vízbe. — A kocsis szerencsésen kimenekült.

* A jövő hét folytán városunkban több polgár négygyűlést fog rendezni a kikinda-pancsovai vasút ügyében. Ugyancsak ily négygyűléseket a megye több kerületében is szándékoznak tartani. Mi azt tanácsoljuk t. polgártársainknak, hogy várjuk be az interpellációt, mit egy képviselő fog a közlekedési miniszterhez intézni, s akkor sem lesz késő, a négygyűlést megtartani?!

* Néhány nap óta az állam-mérnökök karozzák a határokat. Bezzeg van a köznépközött mindenféle „combinatio“.

* Szegeden egy új lap jelent meg „Szegedi közlöny“ cím alatt. Ez ügyesen szerkesztett lap szerkesztője Lévy Ferenc, kinek ügyes tollával azelőtt a „Szegedi Híradó“ban oly sokszor találkozott az olvasó. Az első szám összeállítására bármely igényeknek megfelelhet.

* Vutkovich Sándor a derek „Poisonvideki lapok“ szerkesztője ismét egy művet készít sajtó alá. „Magyar írók névtára“ címe alatt. E mű magában fogja foglalni a magyar nemzet íróinak születési és halalozási évét, napját és helyét napirendben, a legrégibb időtől mostanig, minden egyes írónál az általa művelt szakma felemelésével. Ily névtárra már régen szükség volt. Hogy azt Vutkovich jól fogja összeállítani, azért kezeskedik „a magyar írók albuma“ címe alatt megjelent munkája, mely a sajtó részéről is általános elismerésben részesült. A mű július végén fog megjelenni; addig is ajánljuk az irodalmat pártoló t. közönségünk becses figyelmébe.

* Beodrai Gróf Karátsonyi Guido, cs. és kir. kamarás, neje született Puchói és Csókai Marczibányi Mária, csillagkeresztes és palotahölgy; és gyermeik: Adrienne Gróf Zichy Sándorné, csillagkeresztes hölgy, férje Vaszonkeői Gróf Zichy Sándor, gyermekük: Alexandra, Melanie Gróf Zichy Gézáné, férje Vaszonkeői Gróf Zichy Géza, gyermekük: Ilma, Guidobaldina, Aladár, Jenő, Camillo, Irma, Ilma és Ilona nevében mélyen szomorodott szívvel jelenti forrón szeretett fejlehetlen édes anyja, nap, nagy- és dedányuknak özvegy beodrai Karátsonyi Lajosné, született Starhemberg Luiza Grófnőnek hosszú betegeskedés és a halotti szentségek átjatos felvétele után, végelgyengülés következtében, élete 76-ik évében, f. évi május 26-án történt gyászos elhunytát. A boldogult hült teteme május hó 29-én Budapesten, Krisztina-város, Gróf Karátsonyi házban, délután 2 órakor fognak beszenteltetni és a beodrai családi sírboltba június 1-én örök nyugalomra helyeztetni; — az engesztelő szent mise-áldozatot pedig Budán, május 30-án, délelőtti 10 órakor a Krisztina-városi templomban fognak a Mindenhatónak bemutatni. — Budapest, 1874. május 26-án. — Áldás és béke poraira!

* A „Vasárnapi Ujság“ május 31-iki száma következő tartalommal jelent meg: „A két Lenkey“ (Lenkey Károly 1848/9-ki honvédezeredez arczképevel). — „Általános gyónás“ (Göthe Társas dalaiból, Szász Károlytól). — „Az erdélyi román népmondák“ — „Zajos csendélet“ (képpel). — „Képek Kelet-Indiából“

(két képpel). — „Temetők és temetés Párisban“ II. — „Az állatok harca.“ — „Utazás a tenger alatt.“ (Regény, képekkel illusztrálva). — „Problemikus existenciák.“ (A kirkól nem lehet tudni, miből élnek). — „A hétről.“ — „A magyar tud. akadémiá idei naggyűlése.“ — Irodalom és művészet, stb. rendes rovatok.

* (A polgári házasság.) Az állam és egyház közötti viszonyokban javaslatlételre kiküldött képviselőházi bizottság albizottsága, mely a polgári házasság ügyével foglalkozott, f. hó 18-án tartá második ülést. A bizottság által megállapított határozatok a „P. N.“ szerint következők: 1. A polgári házasság kötelezőleg behozassék. 2. E végre a polgári házassági jognak szerkezetet készíttesse el az igazságügyi miniszter, még pedig ezen év folytán, tehát legkésőbb december végéig tegye le azt a ház asztalára. 3. A polgári házasságok a község előjárói, tehát hatósággal fölrühazott és rendes tanácsal bíró városokban a polgármester és jegyző, vagy és kis községekben a bíró és jegyző előtt köténdők; a bíró a cselekvényért, a jegyző a cselekvényért s annak szabályos bejegyzéséért levén felelős. 4. A szolgabíró tartozik negyedévenként megvizsgálni a helyszínen a könyveket, melyek minden év végével az illető megyei vagy városi levéltárba beküldendők. 5. A polgári házasságok a polgári törvénykönyvben megállapítandó következményeit mindenki respektálni köteles; de ez által a fekezetek valláselve s ebből következő egyházi eljárás eddigi szabadságában nem korlátozható. A bizottság az ünnepek után tartja legközelebbi ülést.

* Emberi hús és csontok ünnek a trónokon is. Konstantin orosz főherceg nejeének egymásután tünedeztek el gyémántjai, drágaköves ékszerai. Nos, mit tehet egyebet, mint hogy a rendőrfőnököt s vele a rendőroket mozgásba hozza; a szemfeles rendőrfőnök nyomába is jött valaminek, de minek, azt annál bajosabb dolog volna megtudni, a mennyiben ehez a rendőrfőnökön s a főhercegen kívül ujdun dászil nem férhetett; a pletyka különben arról tud fecsegni, hogy a főhercegné fia, Miklós egy gyönyörű francia leány rózsánczáit viselő, mely lánczot rübekekkel, arany- és ékszerekkel iparkodott erősbíteni. De az aranybánya is csak erekben adja az aranyat, nem özönnel. A főherceg pedig, ha mindjárt a csár unokaöccse is, nem a mammoth fia. Megszorult a bőségen. Más ember ilyenkor talán az anyja ékszeréhez nyúlt volna, a hideg tudatlan ékszerhez, melyek semmit sem mondanak, a kedves szívében mégis oly megfejthetlen tavaszit idéznek elő, melynek Miklós főherceg valóban örövendt is. A pletyka nem beszél többet, de tény, hogy Miklós kegyvesztett lön s az Oxus mentén indítandó expeditio parancsnokságáról letételet. Miklós főherceg rózsánczái a francia hölgy nem özéstelen vonalma, Miklós anyja ékszerének eltűnése, a rendőrfőnök titkolózása, a kegy és a parancsnokság elvesztése, a francia hölgy mekkvése, — mindez összefüggésben van. E „francia“ demoiselleről egy angol lap („Pall Mall Gazette“) emlékszik meg, mit egy francia lap („Figaro“) oda igazít, hogy e hölgy bizony „angol“, helyesebben amerikai miss, és jelenleg Párisban van, s félmillió értékű ékszere lévén, isben jól érzi magát.

* Karr Alfonz, a genialis francia író szintén hozzá szolt a holt testek elégetésének kérdéséhez s e tárgyban a következőket mondja: „A holt testek elégetése oly kérdés, mely időről-időre felmerül s újra háttérbe szorul az előítéletek következtében. A holt testek eltemetését a városok lakosságára névze minden időben veszélyesnek tekintették, de a veszély a városok folytonos és nagymérvű növekedése következtében főleg két okból nagyobbodik. Első ok az, hogy a temetőket, melyeknek előszőr igen okosan a lakházaktól messze jelölték ki helyt, a városok terjedése folytán utóljára is épületek veszik körül, második, hogy a népesülő városban temetések is mindig nagyobb számmal fordulnak elő. A temetők nagyon megszőkültek s nagyobbításokra a telkek árának emelkedése miatt gondolni sem lehet. Ha a temetőket a városon kívül, de annak falaihoz közel állítják föl, a város terjedésénél azok utóljára is a város területén lesznek, míg ha a városoktól nagyon messze helyezik el, ez az eltávolítás ezer akadályba ütközik s arra kényszeríti az életket, hogy teljesen elhanyagolják kedves halottaikat. Bevallom, hogy rám névze az eltemetésnek mindig borzasztó hatása van; gondolatom kisíri a holt testet fölbomlásának minden mozzanatában; láttam éjjel a föld alatt kinyújtott testeket és szenvedek a hideg és eső miatt, melyet ki kell állani. Az elégetés megsemmisíti e szomorú képződés hatásait; semmi félelem, semmi iszony nem vegyül gondolatainkba, melyeket elhunyt kedveseink emlékének szentelünk s hozzá járul még az is, hogy a tudomány napjainkban már oly eszközöket talált föl a holt testek elégetésére, mint a minőt a régiek használtak. Ha a holt test a csak néhány pillantásig tartó égetés következtében átesett a feloszláson, mely különben nagy időt venne igénybe, csak a hamu marad hátra. Ne üssünk lármát a profanálás felett? van-e nagyobb profanálás, mint a gazdagok fényűzése, kik bebalzsamoztatják és kitémetik magokat, hogy a fölsoztásnak egy ideig még ellenállhassanak? Emlékszem, hogy Viktor Hugo, midőn egyszer valakinek beholzsamoztatásáról volt szó, így nyilatkozott: „Én megtiltom, hogy velem ily csúfot tegyenek; nem akarom, hogy késleltessék a pillanatot, a midőn ismét növény, virág vagy más lehetek — jobb, ha magam balzsamozom be magamat, mint ha mások balzsamoznak be engem.“

Közgazdaság.

(Az útszék beültetése gyümölcsfakkal.) Ismételve felmerült azon kérdés, vajon az útszéli fák a vetésekre káros hatással bírnak-e? Sokat írtak mellette és ellene, és szerintünk azon nézet a leghelyesebb, hogy a fák árnyéka nem ártalmas, gyökerei azonban a körülötte lévő föld termő erejét meglehetősen igénybe veszik. Ezen meggyőződésre azon körülmény vezetett, hogy ott, ahol a fák kivágattak és gyökereiket eltávolították, a közeli vetések gyengítése az előbbi arányban volt tapasztalható. E bajon akképp lehet segíteni, hogy nem nyár-, hars-, gesztenye- vagy más aféle fákat ültetünk az útszélre, melyek messze nyúló gyökereket eresztenek, hanem magas koronájú gyümölcsfákat, még pedig oly fajokat, melyek gyümölcse nem annyira szembeötöl. A gyümölcsfa ültetése mellett a következő ültetnek hozhatunk fel: 1. A gyümölcsfával beültetett országút a lakosság magasabb műveltségi fokáról tesz tanúságot és az ültetőre hasznos is jár. 2. Ha az utak általánosságban gyümölcsfákkal ültetettek be, azoknak rongálása lassankint megszűnik, sőt előbb-utóbb maga a nép hozzá szokván, azokat előzetettel ápolni fogja. 3. Ha az

árkon belül állanak, a vetésekre káros befolyást nem gyakorolhatnak és különösen téli időben hősek alkalmával irányadóul is szolgálnak.

(A gazdasági eselések állandósításának kérdése.) Kenessey Kálmán, miniszteri tanácsos, tekintve a gazdasági eseléseknek országwide észrevehető vándorlását, úgy saját tapasztalatai, mint azon tanulmányai alapján, melyeket a kérdés körül Angliában tett, annak idejében előadást tartott e kérdés fölött a gazdasági egyesület jószágrendezési szakosztályában, mely előadás egytuttal ily cím alatt: „Gazdasági eselések állandósításáról” röpiratban megjelent. A szakosztály akkor elhatározta, hogy ez említett értekezésben foglalt javaslatokat később eszmecserére tárgyává teszi, a mi a nevezett szakosztálynak legutóbbi ülésében meg is történt, ennek folytán a következő határozatok hoztak: A szakosztály úgy a humanitás szempontjából, mint a gazda jól fölfogott saját érdekének tekintetéből, általában helyesli Kenessey Kálmán javaslatát, úgy mint 1) hogy a gazdasági eselések lakásviszonyai javíttassanak, legalább úgy, hogy minden

esetben egy külön szoba és konyha jusson, mi által a közös konyhán való demoralizáló civódásoknak elejét vehetjük; 2) adassék a családoknak házikert, mely egy család számára 100-150 négyzetöl méter nagyságú legyen és melynek ápolására főleg jutalnak által lehetne hatni; 3) adassék a családoknak marhatartás, vagy a helyett fejős tehénnek használata, vagy bizonyos mennyiségű tej; 4) a pusztai iskolák ügye fejlesztessék, hogy ez által a családok gyermekeik iskoláztatásának lehetősége folytán a helyhez ragaszkodóbbá tétessék; ide tartozik végül 5) a bérnek lelkiismeretes kiadása és a családdal való helyes bánásmód. A szakosztály egyébiránt ezen javaslatokat csupán a szegődményes gazdasági éves eselésre véli alkalmazandónak és nem a napszámosokra vagy szakmányosokra (aratók, eséplők, nyomtatók stb.) valamint a telepitvényesek vagy úgynevezett szellőkre sem. Továbbá azon nézetben van a szakosztály, hogy a mint egyrészt a gazda és család között a jogviszonyok minél előbbi rendezése eselődöntvény által mulhatatlanul szükséges, úgy másrészt a gazda és család között minden oly magántermészetű ügy, melyre a fentebb javaslatok vonatkoznak, nem törvényhozási vagy közigazgatási, hanem társadalmi uton lenne reformá-

landó. Hogy pedig az állandósítási javaslatok eszméi minél inkább terjesztessenek és a reform elfogadására való fogékonyabb az országban ébresztessék, elhatározta a szakosztály, hogy Kenessey Kálmán értekezése a szakosztálynak praecizozó megjegyzéseivel együtt 5000 példányban az egyesület költségén kinyomassék, és egy erre kiküldött albizottság által ajánló levelek kíséretében az ország oly gazdái között osztassék ki, a kiknél az ügy iránti érdeklődés fellelhető. Egytuttal pedig kérdő ívek fognak az ez ügyre vonatkozó adatok gyűjtését végezteték küldetni. Azonkívül elhatározta a szakosztály, hogy 1) a belügyminiszter figyelmébe fölvándó, a gazdasági eseléseknek rendkívül szűk lakására közegészségügyi, nevezetesen a ragályos kórok akadályoztatása tekintetéből, 2) hogy a közoktatási miniszter felkérendő, miszerint a pusztai és tanyai iskolákban a gyermekeknek féléves (hetenként fölülvaló) iskoláztatását elrendelni méltóztassék, miután a szakosztály azon nézetben van, hogy az Angliában sikeresen behozott naponként váltakozó iskoláztatás viszonyainak között, főleg nyáron, kevésbé lenne kivihető. Ez utóbbi iránt már rendeltileg intézkedett a köz. miniszter.

Szerkesztő.

H I R D E T É S E K.

1919. szám.

(1°)

Árverési hirdetmény.

A nagy-beckereki határban fekvő felső muzslyai három holdas 18 részlet év- és holdankénti 15-21 ft. különböző kikiáltási ár mellett három évre, a felső muzslyai három holdas 21. részlet év- és holdankénti 4-16 ft. különböző kikiáltási ár mellett egy évi kapás növény alá, a katiczei I. kishérdülő 5 holdas részletekben 263⁷⁶/₁₀₀ hold három évre év- és holdankénti 19 ft. 11¹/₂ kr., Katiczei 184⁹⁰⁸/₁₀₀ hold IV. dülő négy évre év- és holdankénti 19 ft. 11¹/₂ kr. kikiáltási ár mellett ugartatás nélkül leendő bérbeadása végett f. é. június 22-én reggeli 9 órakor árverés fog a nagy-beckereki számtartó irodában tartatni, és pedig azon módosítással, hogy ezáltal az évi hasznóbér egy negyedének ovadékol leendő letételének kikötésével a fentebbi egész területekre is fogadtatnak el ajánlatok. Bánatpénzül 10% leteendő. Kula, 1874. évi május 25-én.

A m. kir. jószágigazgatóság.

6423. sz. 1874.

(3°)

II. árverési hirdetmény.

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ezenel közhírré tétetik, hogy a t.-becsei takarékpénztárnak 300 ft. tőke és járuléka iránti követelése behajtása végett néhai Melkuhn József örökösei és alperesek tulajdonához tartozó és f. é. január 18-án felvett végrehajtási jegyzőkönyvben 1-től egész 117. sorszámok alatt lefoglalt és 410 ft. 28 kr-ra becsült különemű üveg-porzellan és egyéb ingóságokra és a mennyiben ezen elárverezendő ingóságok vételárából felperes követelése fedezést nem találva, ugyan a fentérintett végrehajtási jegyzőkönyvben alperesek tulajdonához tartozó és a t.-becsei 512. sz. tjkönyvben 519. összeírás számú és 2372 frtra becsült ház és tartozékaira elrendeltetik és ennek foganatosítására 1-ső határidőül 1874. évi június 30-ik, szükség esetében második határidőül július 30-ik napjának, mindenkor délelőtti 10 órájára tüzetik ki azzal, hogy a fennebb mondott ingóságok az első árverési határon becsáron alul, azonban az ingatlanok az első árverés alkalmával becsáron alul nem, a másodiknál azonban becsáron alul is eladatni fognak.

Minden árverélni szándékozó tartozik az ingatlanokra nézve a becsár 10-ed részét bánatpénzül letenni az ígért vételár pedig 3 részletben és pedig harmadrészt, melyben a bánatpénz betudandó az árverésnél a kiküldött kezéhez azonnal, második harmadát az árveréstől számított 1 hó múlva, az utolsó részletet pedig az árveréstől számított 2 hó múlva és pedig a 2 utóbbi részleteket ezen kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál lefizetni köteles; a többi árverési feltételek a telekkönyvi hivatalban a hivatalos órákban és az árverési napok alatt a kiküldöttnél megtekinthetők.

Egyszersmind pedig azon jelzalogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak felszólítatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviselhetőségük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentésk be, mert ellenkező esetben a részükre kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Vége a prts. 433. és 466. §§-aihoz képest felhivatnak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnék, hogy igénykereseteiket a hirdetvény közzétételének utolsó napjától számított 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyújtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Jelen árverés foganatosításával Marianovich János, kir. bir. végrehajtó, jelentéstétel kötelessége mellett megbízatik. Kelt a n.-beckereki kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1874. évi május 20-án tartott ülésében.

5814. sz. 1874.

(3°)

Árverési hirdetmény.

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ezenel közhírré tétetik, hogy a bécsi cs. kir. szab. oszt. földhitelezés mint végrehajtó részére 19768 ft. 34 kr. o. é. tőke és járuléka kielégítése végett Gyogyevits István végrehajtást szenvedő, tulajdonához tartozó s a nagy-beckereki 2808. sz. tjkönyvben 3407-48 és 3407-49. r.-számokkal jelzett s 40.000 frta becsült ingatlan vagyonának bírói elárverezése elrendeltetvén, ennek a helyszínén, illetőleg a k. tkönyvi hivatal helyiségében leendő eszközökre első határidőül 1874. évi július 21-ik, szükség esetében második határidőül augusztus 22-ik napjának, mindenkor délelőtti 9 órára tüzetik ki azon kijelentéssel, hogy az első árverésnél a fennebb körülírt ingatlan javak csak a becsáron felül, a másodiknál azonban 20.000 frton alul eladatni nem fognak.

Felelős szerkesztő: Balás Frigyes.

Az árverezni kívánók tartoznak bánatpénz gyanánt az ingatlan becsértéknek 10%-át az árverező kiküldött-nél letenni. A többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalban, az árverési határonapokon azonban a kiküldött végrehajtónál megtekinthetők.

Egyszersmind pedig azon jelzalogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak felszólítatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviselhetőségük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentésk be; mert ellenkező esetben a részükre kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Vége a prts. 433. és 466. §§-hoz képest felhivatnak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnék, hogy igénykereseteiket a hirdetvény közzétételének utolsó napjától számított 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyújtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Jelen árverés foganatosításával Marianovich János, kir. bir. végrehajtó jelentéstétel kötelessége mellett megbízatik.

Kelt a n.-beckereki kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1874. évi május 2-án tartott ülésében.

2269. sz. 1874.

(3°)

Árverési hirdetmény.

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ezenel közhírré tétetik, hogy Marianszky Mária mellencei lakos végrehajtó részére 50 ft. o. é. tőke és járuléka kielégítése végett Lozanits Pája mellencei lakos és végrehajtást szenvedettől lefoglalt és a mellencei község 967. sz. tjkönyvébe 1017. összeírás számú ház, egy egész tartálektelek egy nyolczadából és 8118. r. szám alatti szőlőlől alperest illető feleresze becsülve 550 frta végrehajtás utáni elárverezése elrendeltetvén, ennek a helyszínén illetőleg a mellencei helység község-házánál leendő eszközökre első határidőül 1874. évi június 30-ik, szükség esetében második határidőül július 30-ik napjának, mindenkor délelőtti 10 órára tüzetik ki azon kijelentéssel, hogy az első árverésnél a fennebb körülírt ingatlan javak csak a becsáron vagy azon felül, a másodiknál azonban becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezni kívánók tartoznak bánatpénz gyanánt az ingatlan becsértéknek 10%-át az árverező bíróságnál letenni, az ígért vételár pedig 2 részletben és pedig az árverésnél azonnal felereszt és további 2 hó alatt az utolsó részét 6% kamataival együtt lefizetni azzal, hogy a bánatpénz az utolsó részletbe lézen betudandó. A többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban, a telekkönyvi hivatalban, az árverési határonapokon azonban a kiküldött végrehajtónál megtekinthetők.

Egyszersmind pedig azon jelzalogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak felszólítatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviselhetőségük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentésk be, mert ellenkező esetben a részükre kinevezett gondnok által fognak képviseltetni, végre

A perrendtartás 433. és 466. §§-hoz képest felhivatnak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnék, hogy igénykereseteiket a hirdetvény közzétételének utolsó napjától számított 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyújtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Jelen árverés foganatosításával Marianovich János, kir. bir. végrehajtó, jelentéstétel kötelessége mellett megbízatik. Kelt a n.-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1874. évi ápril 25-én tartott ülésében.

1043. szám k. i. ex 1874.

(3°)

Pályázat.

Torontálmegye bánát-komlósi kerülethez tartozó Bán-komló községben üresedésbe jött jegyzői állomás, melylyel 800 frtnyi készpénz fizetés és szabad lakás van összekötve, pályázat utján töltendő be.

A törvényszabta választás e. f. évi június 11-ik napjának délelőtti 9 órakor fog a bánát-komlósi község-házánál megtartatni.

Minélfogva a pályázni szándékozó felhivatnak, hogy az 1871-ik évi XVIII. t. cz. 74. és 83. §§-ai értelmében kellőleg felszerelt folyamodványait a választást megelőző napig hozzám nyújtsák be.

A hivatalos nyelven kívül a román és német nyelvi jártasság is megkívántatik.

Kelt B.-Komlóson, 1874. évi május 12-én.

Nikolits Bogdán,

szolgabíró.

II. árverési hirdetmény. (3°)

A n.-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1874. évi március 26-án 1993. számú végzése folytán közhírré tétetik, hogy a török-becei I-ső alizsammelléki hitelintézet részére Vojnits Babetta és Jakab házastársak a török-becei lakosok ellen 400 ft. tőke és jár. követelés behajtása iránti ügyében a t.-becsei 424. számú tjkvben foglalt 444 sorszámu és 500 frtra becsült ház és tartozékainak leendő elárverelésére f. é. május 19-re reggeli 10 órára kitűzött első árveréskor vevők hiányában el nem adott, mely esetre második árverés határonapján f. é. június 19-ik napja reggeli 10 órájára tüzetik ki, a melyre a venni szándékozók azon megjegyzéssel meghívattak, hogy akkoron a fent összeírt ingatlan az árverési feltételek szerint becsáron alul is el fog árvereltetni.

Kelt Nagy-Beckereken, 1874. évi május 22-én.

Tein János,

mint kiküldött végrehajtó.

505. sz. köz.

Pályázat.

(3°)

A f. évi ápril 25-én Szerb-Szt.-Márton községében megválasztott jegyzőnek történt lemondása folytán ugyan e községben a jegyzői állomás ismételve üresedésbe jöven, annak közválasztás utján leendő betöltésére f. é. június 22-ik napjának reggeli 9 órára tüzetik ki határidőül.

Ezen állomással következő járandóságok vannak egybekötve:

Készpénzben 600 ft., úti átalány 40 ft., 4 öl tűzifa, szabad lakás házikerttel, nem különben 1/2 hold pótkert és a magányfelek részére teendő munkáért a községben megállapított díjak élvezete.

Miről a pályázni kívánók oly felhívással értesítettek, hogy az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. §. értelmében felszerelt folyamodványait a fent kitűzött választási napig az alólírt szolgabírónak benyújtani ne késsenek, megjegyezve, hogy a hivatalos magyar nyelven kívül a szerb nyelv ismerete is megkívántatik.

Kelt Párdányban, 1874. évi május 17-én.

Bubalovics János,

szolgabíró.

911. sz. k. i.

(3°)

Pályázat.

Torontálmegyei török-becei szolgabírói kerületéhez tartozó Beodra mezővárosában üresedésbe jött kőrgyepzői állomás, melylyel következő illetmények összekötve vannak, és pedig:

Beodra községtől évi fizetés	210 frt.
Napidíjak fejében	40 „
Irodai átalány	100 „
Két öl tűzi fa 18 frtjával	36 „
Három öl szalma 10 frtjával	30 „
25 font gyertya	10 „

úgy nemkülönben szabad lakás, 26 p. m. tiszta búza és 26 p. m. árpa.

Kis-Bikács községtől évi fizetés átalánnyal
 69 frt. |

Akács községtől évi fizetés és átalány
 46 „ |

pályázat utján töltendő be.

A törvényszabta választás e. f. évi június 20-ik napján délelőtti 9 órakor fog a beodrai község-házánál megtartatni.

Minélfogva a pályázni szándékozó felhivatnak, hogy az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. és 83. §§-ai értelmében kellőleg felszerelt folyamodványait a választást megelőző napig hozzám nyújtsák be.

A hivatalos magyar nyelven kívül a német és szerb nyelv tudása is kívántatik.

Kelt Török-Becsén, 1874. május 17-én.

Staias György,

szolgabíró.

Kundmachung.

(1°)

Die serbische Kirchengemeinde in Titel wird den ihr eigenthümlich angehörigen, von der alten Theiß unspiegelteten, gegen die Summanden mittelft des allgemeinen Dammes gesichert, aus 134 Catastral-Bochen bestehenden Grund-Complex, genannt „Csermendia“ am 5. Juli (23. Juni) 1874, um 9 Uhr Vormittag, im serbischen Schulgebäude zu Unter-Title auf drei, eventuell auch auf mehrere Jahre im Licitationewege an den Meistbietenden verpachten, wozu Unternehmungslustige hiemit höfflichst eingeladen werden.

Die Licitations-Bedingnisse können bei der Kirchengewaltung alltäglich eingesehen werden.

Titel, am 26. Mai 1874.

Athanasius Popovits,

Kirchen-Präses.